Lietas Nr. C15149817
Lietas arhīva Nr. C-1498-17/15

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Jelgavā, 2017. gada 13. jūlijā

Jelgavas tiesa: tiesnese K. Zaura,
izskatīja rakstveida procesā civillietu maksātnespējīgās SIA "Novators 1" maza apmēra prasībā pret SIA "Freya" par naudas piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

Maksātnespējīgās SIA "Novators 1" maksātnespējas procesa administrators Mārtiņš Rinčs (turpmāk arī Prasītājs) celis tiesā maza apmēra prasību par naudas piedziņu pret SIA "Freya" (turpmāk arī Atbildētājs), kurā lūdz piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam galveno parādu 205,37 EUR un likumiskos nokavējuma procentus 28,90 EUR.

No prasības pieteikuma izriet, ka Prasītājs ir piegādājis Atbildētājam preces, saskaņā ar rēķinu Nr. NVV15173 par summu 205,37 EUR, taču rēķins nav apmaksāts.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1765. pantu.

Tā kā galvenais parāds prasības iesniegšanas dienā nepārsniedz 2 100 EUR, tad, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.$^{19}$ panta otro daļu, ierosināta lieta par maza apmēra prasību.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{21}$ un 250.$^{22}$ panta prasībām Atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojumu veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas izskatīšanu tiesas sēdē un citas procesuālās tiesības, kā arī noteikts rakstveida paskaidrojumu sniegšanas termiņš (lietas 11. lapa).

Atbildētājam sūtītā korespondence saņemta atpakaļ tiesā ar norādi, ka beidzies sūtījuma glabāšanas laiks (lietas 16.-23. lapa). Tā kā Atbildētājam dokumenti ir sūtīti uz sabiedrības juridisko adresi (lietas 10., 24. lapa), tad ievērojot Civilprocesa likuma 56.$^{1}$ panta otrajā daļā ietverto prezumpciju par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu, ir uzskatāms, ka Atbildētājam tiesas dokumenti ir izsniegti.

Atbildētājs paskaidrojumus lietā nav sniedzis, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{21}$ panta otrajai daļai nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā. Nekādi iesniegumi no Atbildētāja tiesā nav saņemti, lūgumi nav pieteikti, iebildumi pret prasību nav celti.

Ievērojot to, ka puses nelūdza lietas izskatīšanu tiesas sēdē un tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmo daļu, lieta tiek izskatīta rakstveida procesā. Pusēm ir savlaicīgi paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (lietas 26. lapa).

**Motīvu daļa**

Novērtējusi prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

2016. gada 22. septembrī ar Jelgavas tiesas spriedumu lietā Nr. C15232816 ir pasludināts SIA "Novators 1" maksātnespējas process, par sabiedrības maksātnespējas administratoru ir iecelts Mārtiņš Rinčs, sertifikāta Nr. 00420. Ieraksts maksātnespējas reģistrā izdarīts 2016. gada 23. septembrī.

Maksātnespējas likuma 65. panta 6. punkts nosaka, ka pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas administrators atgūst debitoru parādus un veic tiesiskas darbības citas parādnieka mantas atgūšanai. Līdz ar to tiesa atzīst, ka Prasītāja administratoram ir ne vien tiesības, bet arī pienākums celt prasību par parāda piedziņu no Prasītāja debitoriem.

Civillikuma 2107. pants nosaka, ka ar piegādes līgumu viena puse (piegādātājs) uzņemas piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu. Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 2109. pantā noteikto, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem.

Civillikuma 1431. pants nosaka, ka akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.

No 2015. gada 3. jūnija rēķina Nr. NVV15173 (lietas 7. lapa), ir redzams, ka Prasītājs Atbildētājam ir piegādājis metāla izstrādājumu sagataves par kopējo summu 205,37 EUR. Saskaņā ar minēto rēķinu, samaksa par precēm bija jāveic līdz 2015. gada 17. jūnijam. Atbildētāja pārstāvis ir parakstījis minēto rēķinu 2015. gada 3. jūnijā, tādejādi apliecinot preču saņemšanas faktu un savu piekrišanu rēķinā norādītajam preču daudzumam, cenai un apmaksas noteikumiem. Līdz ar to, kopš minēto preču saņemšanas brīža līdzēju attiecības ir apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem.

Civillikuma 2021. pants nosaka, ka no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Civillikuma 1587. pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt atbilstoši Civillikuma 1838. pantam, fakts, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Tiesa atzīst, ka ar lietas materiālos esošo 2015. gada 3. jūnija rēķinu ir pierādīts, ka Prasītājs ir piegādājis Atbildētājam preces par kopējo summu

205,37 EUR. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka Atbildētājs samaksu par piegādātajām precēm nav veicis. Tiesa atzīst, ka Prasītājs nevar pierādīt negatīvu faktu – samaksas nesaņemšanu par piegādātajām precēm. Savukārt Atbildētāja nav iesniedzis pierādījumus par samaksas veikšanu un nav apstrīdējis arī preču saņemšanas faktu. Tiesa atzīst, ka Prasītājs ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem ir pierādījis savas prasības pamatotību un līdz ar to no Atbildētāja Prasītāja labā piedzenams parāds 205,37 EUR apmērā par piegādātajām precēm.

Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 28,90 EUR apmērā par laika periodu no 2015. gada 17. jūnija līdz 2017. gada 29. martam. Prasītājs lietā iesniedzis arī nokavējuma procentu aprēķinu (lietas 14. lapa).

Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 1. punktu, procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu un šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Civillikuma 1765. panta otrā daļa nosaka, ka likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes (1765.p. 3.d.) gadā. Savukārt minētā panta trešā daļa nosaka, ka procentu pamatlikme ir galējā procentu likme, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās. Attiecīgā pusgada pirmajā kalendāra dienā spēkā esošo procentu pamatlikmi piemēro sešus turpmākos mēnešus.

Tā kā Atbildētājs līdz 2015. gada 17. jūnijam nav noteiktajā termiņā apmaksājis rēķinu Nr.NVV15173, atzīstams, ka ir iestājies parādnieka nokavējums (Civillikuma 1652. pants) un nesamaksātā naudas summa ir kļuvusi par parādu, par kura samaksas kavējumu Prasītājam ir tiesības prasīt likumiskos nokavējuma procentus, saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 1. punktu un 1765. pantu.

No lietā iesniegtā likumisko nokavējuma procentu aprēķina redzams, ka Prasītājs tos ir aprēķinājis par laika periodu no 2015. gada 17. jūnija līdz 2017. gada 29. martam pēc formulas: 8% gadā no parāda summas. Tā kā Civillikuma 1765. panta trešajā daļā noteiktā pamatlikme laika periodā no 2015. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim ir bijusi 0,05%, tad ir secināms, ka par laika periodu no 2015. gada 17. jūnija līdz 2015. gada 31. decembrim Prasītājam bija tiesības aprēķināt likumiskos nokavējuma procentus pat lielākā apmērā, nekā Prasītājs to ir darījis, t.i., 8,05% apmērā no parāda summas. Kopš 2016. gada 1. janvāra Civillikuma 1765. panta trešajā daļā noteiktā pamatlikme ir 0,00% (https://www.bank.lv/statistika/procentu-likmju-statistikas-raditaji/pamatlikme-saskana-ar-civillikuma-1765-pantu).

Atbildētājs likumisko nokavējuma procentu aprēķinu nav apstrīdējis. Ņemot vērā minēto, kā arī tiesa konstatēto, ka faktiski Prasītājam bija tiesības aprēķināt likumiskos nokavējuma procentus arī lielākā apmērā, bet tiesai ir pienākums ievērot prasījuma robežas (Civilprocesa likuma 192. pants), tiesa atzīst, ka no Atbildētāja ir piedzenami likumiskie nokavējuma procenti Prasītāja pieprasītajā apmērā - 28,90 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu, taisot spriedumu par naudas piedziņu, tiesa rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Ņemot vērā minēto, kā arī Civillikuma 1756. panta, 1759.panta 1. punkta un 1765. panta otrās un trešās daļas noteikumus ir pamats noteikt Prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos nokavējuma procentus – 8,00% gadā no piespriestā, bet nesamaksātā pamatparāda summas. Vienlaikus, ievērojot Civillikuma 1763. panta 1. punkta noteikumus, ir nosakāms, ka likumisko nokavējuma procentu pieaugums apstājas, kad tas ir sasniedz kapitāla lielumu

Tā kā saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta 10. punktu, iesniedzot prasību tiesā, Prasītājs bija atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas, tad tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no Atbildētāja (Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa). Ņemot vērā minēto no Atbildētāja valsts labā ir piedzenama valsts nodeva 71,14 EUR apmērā un lietā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,14 EUR apmērā (lietas 2. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem Atbildētājam ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt Jelgavas tiesā pierādījumus par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos.

**Rezolutīvā daļa**

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97. un 193. pantu, tiesa

**nosprieda**

Apmierināt prasību pilnīgi.

Piedzīt no SIA "Freya", reģistrācijas Nr. 43603027962, par labu maksātnespējīgai SIA "Novators 1", reģistrācijas Nr. 43603013623 parādu **234,27 EUR** (divi simti trīsdesmit četri *euro*, 27 centi), tajā skaitā: galveno parādu 205,37 EUR un likumiskos nokavējuma procentus 28,90 EUR par laika periodu no 2015. gada 17. jūnija līdz 2017. gada 29. martam, piedzītās summas ieskaitot kontā Nr. LV66UNLA0008300467030, AS "SEB banka".

Noteikt maksātnespējīgai SIA „Novators 1" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt 8,00% gadā no piedzītā, bet nesamaksātās galvenā parāda summas, nosakot, ka likumisko nokavējuma procentu pieaugums apstājas, kad tas sasniedzis pamatparāda lielumu.

Piedzīt no SIA "Freya", reģistrācijas Nr. 43603027962, par labu valstij valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit viens *euro*, 14 centi), kas maksājama Valsts kasē, NMR. 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, kods 0539.

Piedzīt no SIA "Freya", reģistrācijas Nr. 43603027962, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,14 EUR (divi *euro*, 14 centi), kas maksājami: ekonomiskās klasifikācijas kods - 21499, saņēmējs Tiesu administrācija, Antonijas iela 6, Rīga, NMR. 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģ. Nr. 90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000.

Noteikt SIA "Freya" termiņu labprātīgai sprieduma izpildei - 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas -, uzliekot par pienākumu iesniegt Jelgavas tiesā pierādījumus par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2017. gada 13. jūlija - Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese K. Zaura